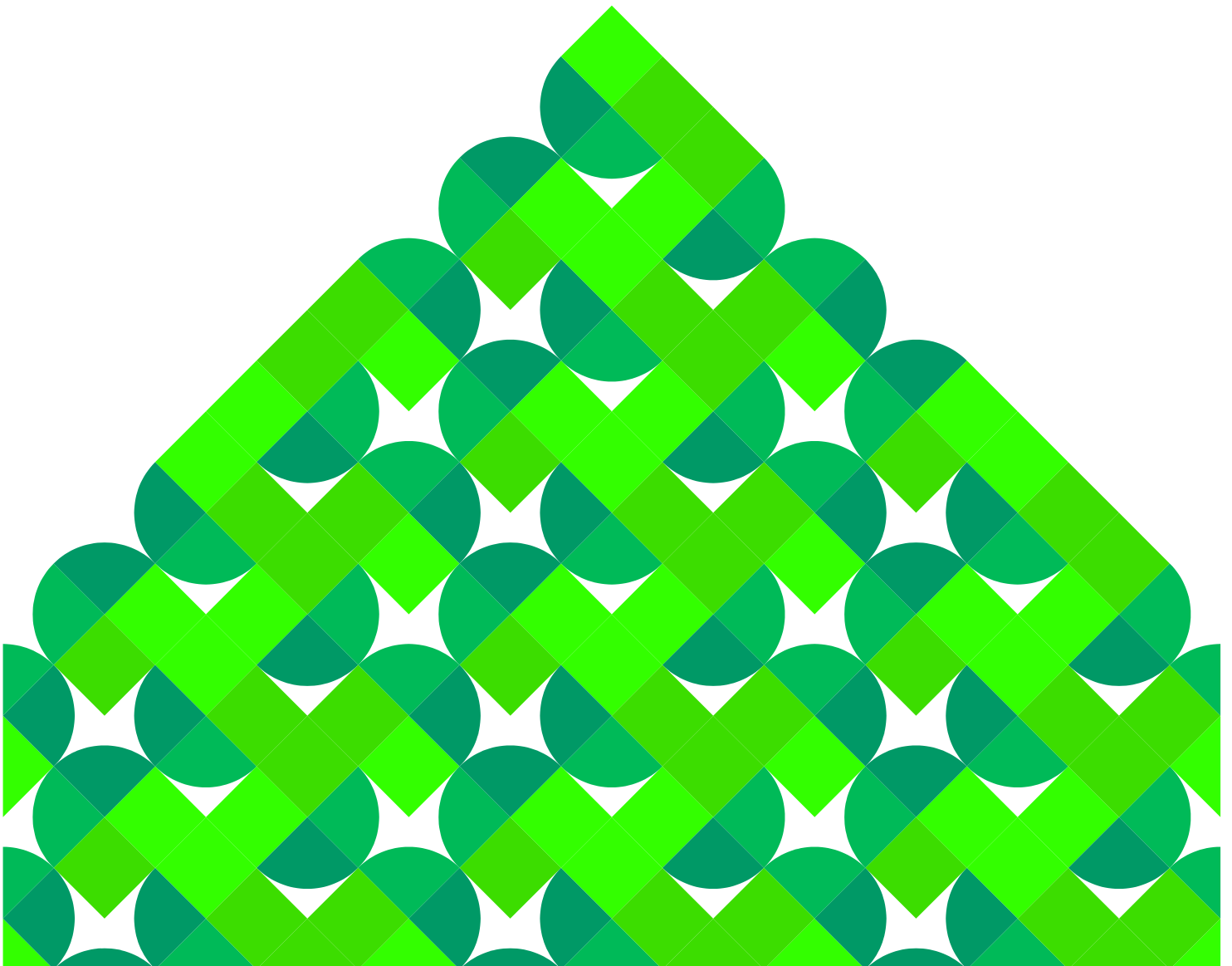

Bristande tillgänglighet

Resultat från Rivkraft 21

Myndigheten för delaktighet är en kunskapsmyndighet som arbetar inom funktionshindersområdet. Vi arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara fullt delaktiga i samhället.

Myndigheten för delaktighet, 2018
Bristande tillgänglighet – Resultat från Rivkraft 21

Nummer 2018:18

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet, Box 1210, 172 24 Sundbyberg

E-post: info@mfd.se

Telefon: 08-600 84 00

Innehåll

Inledning	4
Resultat Rivkraft om bristande tillgänglighet	5
Delta på jämlika villkor i samhället	5
Tillgängligheten vid resor	5
Tillgängligheten vid aktiviteter	6
Att besöka butiker	6
Kontakten med myndigheter	6
Tabellbilaga till enkäten om brister i tillgängligheten	8

Inledning

Sedan 1 januari 2015 ingår bristande tillgänglighet som en form av diskriminering i diskrimineringslagen. Bristande tillgänglighet kan utgöra diskriminering när en verksamhet inte gör tillräckligt för att en person med funktionsnedsättning ska kunna få tillgång till eller delta i verksamheten.

Personer med funktionsnedsättning har rätt att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor som alla andra. Tillgänglighet är en allmän princip i konventionen, både när det gäller den fysiska miljön men också information och kommunikation. Konventionen bygger på förståelsen att hinder går att förebygga och ta bort genom att förändra i miljö och omgivning.

Staterna ska bland annat vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att avskaffa diskriminering på grund av funktionsnedsättning.

(FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, artikel 4 Allmänna åtaganden.)

Myndigheten för delaktighet har undersökningspanelen Rivkraft. Panelen svarar på enkäter fyra till fem gånger per år. Genom enkätsvaren får Myndigheten för delaktighet kunskap om vilka hinder som finns och vilka förändringar som behöver göras för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället.

I den här rapporten presenteras resultat från panelundersökningen om upplevda hinder för tillgänglighet. I enkäten har deltagarna i Rivkraft svarat på frågor om de har upplevt brister i tillgängligheten i samhället som gjort att de inte kunnat delta på jämlika villkor som andra.

Enkäten besvarades under perioden 14 december 2017 till 15 februari 2018. Totalt svarade 3 080 personer vilket motsvarar en svarsfrekvens om 65 procent¹.

¹ Panelen hade 4 726 deltagare i december 2017.

Resultat Rivkraft om bristande tillgänglighet

”Programansvarig på min utbildning frågade mig om jag trodde att en arbetsgivare som hade mig och en annan med samma kvalifikationer, skulle välja mig.”

Deltagare i Rivkraft 21

I resultatet från undersökningen finns inga större skillnader gällande i vilken utsträckning kvinnor och män upplever brister i tillgängligheten. Däremot upplever en högre andel av deltagarna brister i tillgängligheten med stigande ålder. Både när det handlar om att kunna delta i samhället på jämlika villkor som andra, att kunna resa utan hinder och att kunna delta i olika aktiviteter, som till exempel att gå på bio, teater eller att besöka restauranger, barer eller butiker. Yngre personer upplever däremot i större utsträckning än äldre personer brister i kontakten med myndigheter både vad avser att få kontakt med personal och i själva bemötandet.

Delta på jämlika villkor i samhället

Två tredjedelar (65 procent) av deltagarna i Rivkraft upplever brister i samhället som gör att de inte kan delta på jämlika villkor som andra. Bristande tillgänglighet refereras både till i inomhus- och utomhusmiljöer men det handlar även om attityder och brist på kunskap om funktionsnedsättning från omgivningen.

Tillgängligheten vid resor

Över hälften, 55 procent, uppger att de upplever brister i tillgängligheten vid resor. Det handlar främst om tillgängligheten på stationer och hållplatser där 59 procent uppger att de upplever brister. Hälften, 52 procent, uppger även bristande information när de reser. Även svårigheter med bokningssystemen och ledsagningen uppges.

Tillgängligheten vid aktiviteter

Sex av tio, 58 procent, upplever brister i tillgängligheten när de önskar delta i olika aktiviteter som att till exempel gå på bio, teater, idrottsevenemang eller att besöka restauranger och barer.

Det handlar både om brister i den fysiska miljön och om tillgängligheten till och i information och bokningssystem.

Att besöka butiker

Hälften, 52 procent, uppger att de upplever brister i tillgängligheten när de besöker butiker, exempelvis livsmedelsaffärer, apotek, klädaffärer och elektronikaffärer.

En hög andel, 48 procent, uppger att det är svårt att komma åt varorna och en nästan lika stor andel anser att det är svårt att ta sig runt i butiker.

Fyra av tio, 39 procent, har svårt att ta sig in i butiker. För 28 procent upplevs belysningen som en tillgänglighetsbrist. Även kemikaliedofter och avsaknad av toaletter upplevs som hinder.

Kontakten med myndigheter

Knappt hälften av deltagarna, 45 procent, upplever att det finns brister i tillgängligheten när pandedtagarna kontaktar myndigheter. Av dessa uppger 79 procent att tillgängligheten brister när de kontaktar olika myndigheter. Cirka 64 procent upplever bristande tillgänglighet vid kontakt med kommunen och 59 procent med landstinget.

För de som upplever tillgängligheten som bristfällig vid kontakt med myndigheter handlar det främst om kontakten med personalen. En hög andel, 70 procent, uppger att det är svårt att få kontakt med personal/handläggare och 65 procent uppger även att bemötandet är bristfälligt.

Tillgängligheten till information upplevs också som bristfällig. Över hälften, 55 procent, upplever att det är svårt att få tillgång till information. För 37 procent är informationen på webbsidorna svår att förstå och en fjärdedel upplever att webbsidorna inte är tillgängliga för dem. En fjärdedel av paneldeltagarna uppger också att myndigheternas lokaler inte är tillgängliga.

Tabellbilaga till enkäten om brister i tillgängligheten

Totalsumman i tabellerna är i vissa fall avrundade.

Tabell 1. Upplever du brister i tillgängligheten i samhället som gör att du inte kan delta på jämlika villkor som andra?

	Antal	Antal
Ja	1986	65
Nej	530	17
Vet ej/Vill ej svara	564	18
Total	3080	100

Tabell 2. Upplever du brister i tillgängligheten vid resor?

	Antal	Antal
Ja	1597	55
Nej	818	28
Vet ej/Vill ej svara	465	16
Total	2880	100

Tabell 3. Vilka brister i tillgängligheten upplever du vid resor?

	Antal	Antal
Bokningssystemen	567	36
Stationer/hållplatser	937	59
Informationen	822	52
Ledsagningen	291	18
Andra brister	804	51

Tabell 4. Upplever du brister i tillgängligheten när du vill delta i olika aktiviteter? Till exempel bio, teater, idrottsevenemang, restauranger, barer.

	Antal	Antal
Ja	1625	58
Nej	789	28
Vet ej/Vill ej svara	396	14
Total	2810	100

Tabell 5. Upplever du brister i tillgängligheten när du besöker butiker? Med butiker tänker vi på alla sorters butiker. Till exempel livsmedelsaffärer, apotek, klädaffärer, elektronikaffärer.

	Antal	Antal
Ja	1431	52
Nej	1030	37
Vet ej/Vill ej svara	302	11
Total	2763	100

Tabell 6. Vilka brister i tillgängligheten upplever du i butiker?
Du kan välja flera svar.

Totalt antal svarande: 1436

	Antal	Antal
Belysningen	401	28
Att komma in i butiker	563	39
Att komma åt varor	686	48
Att ta sig runt i butiker	674	47
Att inte få hjälp/service vid behov	488	34
Andra brister	695	48

Tabell 7. Upplever du brister i tillgängligheten när du kontaktar myndigheter?

	Antal	Antal
Ja	1248	45
Nej	1002	37
Vet ej/Vill ej svara	492	18
Total	2742	100

Om ja:

Tabell 8. I vilka kontakter upplever du bristande tillgänglighet?

Totalt antal svarande: 1582

	Antal	Antal
Med kommunen	796	64
Med landstinget	737	59
Med andra myndigheter, till exempel arbetsförmedlingen,		
Försäkringskassan eller liknande	978	79
Andra myndigheter	249	20

Tabell 9. Vilka brister i tillgängligheten upplever du i kontakten med kommunen, landstinget och/eller andra myndigheter?

Totalt antal svarande: 1582

	Antal	Antal
Svårt att få tillgänglig information	673	55
Webbsidor är inte tillgängliga	303	25
Informationen på webbsidorna är svår att förstå	453	37
Svårt att kontakta personal/handläggare	863	70
Bristande bemötande	800	65
Lokalerna är inte tillgängliga	310	25
Andra brister	384	31

Om Rivkraft

Rivkraft är Myndigheten för delaktighets undersökningspanel. Den är en del av myndighetens uppföljningssystem av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Med Rivkraft fångas hinder som kan uppstå för full delaktighet i samhällslivet bland personer med funktionsnedsättning.

Alla som är 16 år eller äldre och har en funktionsnedsättning kan anmäla sig till panelen. Rivkraft genomförs som en webbenkät som skickas ut ett antal gånger per år. Det är frivilligt att svara på undersökningarna.

Resultat från varje enkät presenteras på MFD:s webbplats. Den här rapporten innehåller en sammanställning av svaren från en enkät om bristande tillgänglighet.

Vill du delta i Rivkrafts undersökningar, anmäler du dig på <http://www.mfd.se/rivkraft>

Myndigheten för delaktighet
Box 1210, 172 24 Sundbyberg
08-600 84 00
info@mfd.se
www.mfd.se
Nummer: 2018:18